

~~wagonów.~~

Jak ~~była~~ ^{został nie} ~~nie~~ ~~był~~ /dotrzymamy pierwszy
 rozdział umowy kapitulacyjnej, niezależnie
 od „autorytetu” samego Limoscentki,
 przez którego ona była podpisana.
 Jednak, do Tarnopola przyjechaliśmy, nie
 samochodami prawda, a powozami, ale nikt
 nie zwracał już teraz na takie drobnostki.
~~Wszystko się trocha~~
 Poweseliliśmy i zaczęliśmy znów wierzyć,
 że, kto wie, może i naprawdę wkrótce
 obróci się jeszcze na lepsze.

Czekać!

Na dworcu w Tarnopolu spotkał nas
 obcy tłum, ludzie skądś się dowiedzie-
 li, że przybył transport polskich oficerów
 i przybiegli zademonstrować nam swoje
 sympatie, witając nas okrzykami i przy-
 wożąc nam do wagonów jedzenie i tytoń.
 Wasi „opiekunowie” znaleźli się w krop-
 ce. ~~Wszystko się trocha~~
 Wśród tłumów był taki, że ludzie
 zupełnie nie zwracali uwagi na okrzyki
 czerwonoarmistów, a stękał, ~~na się~~
~~rozumieli~~, jakos nie wypadło. Wyjsze
 z przykrej sytuacji znalezione proste:
 Wasza lokomotywa przeraźliwie gwizda-
 ła, miejsca... i honor bolsze-

rozdział umowy kapitulacyjnej, niezależnie
 od „autorytetu” samego Limoszenki,
 przez którego ona była podpisana.
 Jednak, do Tarnopola przyjechaliśmy, nie
 tam choćdani prawda, a poiggiem, ale nikt
 nie zważał już teraz na takie drobnostki.
~~Wzruszaliśmy się trochę na duchu~~
 Poweseliśmy i zaczęliśmy znów wierzyć,
 że, kto wie, może i naprawdę wkrótce
 obróci się jeszcze na lepsze.

Czekać!

Na dworcu w Tarnopolu spotkał nas
 obywateli tłum, Ludzie skądś się dowiedzie-
 li, że przybył transport polskich oficerów
 i przybiegli zademonstrować nam swoje
 sympatie, witając nas okrzykami i przy-
 woząc nam do wagonów jedzenie i tytoń.
 Wasi „opiekunowie” zwalesili się w krop-
 ce. ~~Wasi opiekunowie~~ ~~Wasi opiekunowie~~ ~~Wasi opiekunowie~~ ~~Wasi opiekunowie~~ ~~Wasi opiekunowie~~
 Wśród tłumów był taki, że ludzie
 zupełnie nie zwracali uwagi na okrzyki
 czerwonoarmistów, a strzelali, ~~na się~~
~~roznieci~~, jakus nie wypadło. Wyjsze
 z przykrej sytuacji zaledwie proste:
 Nasza lokomotywa prerażliwie gwizda-
 ła, poigg ruszył z miejsca... i honor bolsze-
 wiekiej asysty był uratowany.

my popelkaliśmy w Kiejkentku na Stanisławów,
 ale poizy zatrzymat się, nie dojeżdżając do
 miasta na małej, zapomnianej stacyi-
 ce. Tu, w polu, spędziliśmy kilka dni.
 Co ~~całkowicie~~ godzinie, dotęrały się do nas
 wozy z nowymi transportami ~~podobnymi~~ oficerów.
 Tym więcej ich przybywało, tym większy
 niepokój ^{panowało w nas} ogarniał... Prawda, nasz ~~komisarz~~
 komisarz uspokajał nas, zapewniając: ~~że~~
 "wi, niema mowy, będziecie zwolnieni, gdy-
 nie ze względu na technicznych zwolnienie to
 odwlece się, możliwie, na parę dni;" -
 ale ~~nie~~ ~~was~~ tylko nieliczne jednostki
 wierzyły jeszcze jego słowom. Przerucia
 nasze sprawdziły się...

Na trzeci dzień przyjechał do nas z Jarwo-
 pola osobisty adjutant gen. Langerowa i
 podał nam do wiadomości, że Cimoszuko
 "nie wari się" wykonać postanowienia
 umowy kapitulacyjnej bez aprobaty
 Woroszyłowa. Żeby przyspieszyć tę aprobatę,
 Cimoszuko zaproponował nawet gen. Lan-
 gerowi zamenną lecję samolotem do Mos-
 kwy i osobiście porozumieć się z Woroszy-
 łowem. A myśmy powinni cierpliwie
 czekać powrotu generała z Moskwy.
 "Niema żadnych podstaw wątpić w zwol-
 nienie", - mówił nam adjutant. - Bolsze-
 nie ~~nie~~ ~~was~~ i ~~nie~~ ~~was~~ Cimoszenki

...iggy zatrzymał się, nie odpowiadając do
 ...na malinkiej, zapomnianej stacyj-
 ce. Tu, w polu, spędziliśmy kilka dni.
 Co jakiś czas, dotęrały się do nas
 wciąż nowe transporty ~~podobnych~~ oficerów.
 Tym więcej ich przybywało, tym więcej
 niepokoj ~~panowało~~ ^{panowało} nas. Prawda, nasz ~~komisarz~~
 komisarz uspokajał nas, zapewniając: ~~że~~
 "wi, niema mowy, będziecie zwolnieni, gdy-
 nie ze względu na technicznych zwolnienie to
 odwlece się, możliwie, na parę dni;" -
 ale ~~nie~~ ~~was~~ tylko nieliczne jednostki
 wierzyły jeszcze jego słowom. Przerucia
 nasze sprawdzały się...

Na trzeci dzień przyjechał do nas z Jarwo-
 pola osobisty adjutant gen. Langerera i
 podał nam do wiadomości, że Cimoszuko
 "nie warij się" wykonać postanowienia
 umowy kapitulacyjnej bez aprobaty
 Woroszyłowa. Żeby przyspieszyć tę aprobatę,
 Cimoszuko zaproponował nawet gen. Lan-
 gerowi zamenną lecję samolotem do Mos-
 kwy i osobiście porozumieć się z Woroszy-
 łowem. A myśmy powinni cierpliwie
 czekać powrotu generała z Moskwy.
 "Niema żadnych podstaw wątpić w zwol-
 nienie", - mówił nam adjutant, - Bolsze-
 wicy nie są dziećmi i podpis Cimoszenki
 ma swoją wagę. "A wrasie ~~niektórym~~

gen. Langera (Jesere) - "gen. Lan-
ger, po powrocie z Moskwy, dotgery się do swo-
ich oficerów i podieli ich los w złym i
dobrym".

Zacredlisimy czerkać... ale ani aprobaty
Woroszyłowa, ani gen. Langera nie docredka-
lisimy się nigdy...

Cry ^{generał} ~~potencjal~~ ~~on~~ ~~naprawde~~ do Moskwy,
cry był wprost aresztowany przez NKWD
i jaki los ^{to} spotkał go, ~~wogóle~~ nikt z
nas nie dowiedziat się, ni wkrótce, ni
później...

Ale czerkalisimy na ^{gen. Langera} ~~niego~~ (przynajmniej,
myślelisimy, że na niego) na naszej kapom-
nianej przez Boga i ludri stacyjie bar-
dzo, bardzo długo...

Wreszcie, pewnego mglistego jesiennego
poranku zjawił się do nas nasz NKWD,
ysta i podał nam do wiadomości, że w
Jarnopolu zwolnić nas nie mogą, zwol-
nieni ^{dopiero} będącymy w Wołocerysku, gdzie,
niby to, znajduje się specjalna ~~komisja~~
komisja dla podriatu i zwolnienia jeńców
wojennych.

Nic czerkaję ^{już} teraz
moje, ^{na} ~~zadne~~ ~~środki~~ loko-
walisimy, ^{na} ~~prechote~~ pomarrero-
tkim, do Wołocerysku, ^{na} ~~Glouie~~ podol-

ale żłisiny się ~~uodkopyjeli~~ w warunkach
 najokropniejszych, ~~jakich~~ erłowiek kultu-
 ralny ~~naogół~~ nie jest w stanie sobie wyobra-
 zić. Ciasto, ciemność, zaduch, brak wody,
 stanowiły ~~były~~ takie dwie ~~maławi~~ ~~czastki~~ ~~naszych~~
 cierpień. ^{albo brzy, jeżeli komu się to udało} ~~były~~ ~~było~~ ~~wprost~~ ~~na~~
^{wybie, albo może do obory} ~~można było jedynie~~ ~~literalnie~~ ~~deperge~~ ~~tobie~~ ~~po~~ ~~po~~
^{ciągach i czkawkach} ~~ta~~ ~~glowach~~, o jakim-kolwiek
 wyżywieniu ~~wogóle~~ mowy nie było, nie
 było ~~nie~~ ~~nawet~~ ~~studni~~, ~~ni~~ ~~rzeki~~
~~przebiega~~ ^{straszne} ~~wpobliżu~~, żeby zaspokoić
~~żachliwa~~ ~~pragnienie~~ ~~zmeżonych~~, ~~z~~ ~~głod-~~
 niatych ludzi. ~~W~~ ~~było~~ ~~tu~~ ~~tych~~ ~~ludzi~~ ~~aż~~
 10.000, żołnierzy ~~w~~ ~~wszystkich~~ ~~stopni~~, ~~od~~
 szeregowych do ~~pułkowników~~ ~~w~~ ~~ogromie!~~
 głód, pragnienie i ~~brud~~ ~~wsięły~~ ~~w~~ ~~ich~~
 obroty, ~~no~~ ~~wywołujące~~ ~~bezdenne~~ ~~rozpacze~~
~~w~~ ~~terach~~ ~~no~~ ~~najwytężalszych~~. ~~Niektórzy~~
~~u~~ ~~legli~~ ~~tej~~ ~~rozpaczy~~ ~~już~~ ~~w~~ ~~ciągu~~
 pierwszej ~~strasz~~ ~~nie~~ ~~wy~~ ~~nowy~~, ~~wie~~ ~~szając~~ ~~się~~
 na ~~betkach~~ ~~pre~~ ~~klestej~~ ~~obory~~, ~~Z~~ ~~reszta~~, ~~i~~
 inni ~~byli~~ ~~w~~ ~~takim~~ ~~stanie~~, ~~że~~ ~~czekali~~ ~~śmierci~~,
 jak ~~z~~ ~~zawienia~~. ^{wydawało się}
 Pamiętam, że ~~nam~~, ~~oficerom~~, ~~bardzo~~ ~~dziwnym~~,
 skąd ~~znalazło~~ ~~się~~ ~~na~~ ~~obok~~ ~~nas~~ ~~tylko~~
~~stare~~ ~~strzelców~~, ~~których~~ ~~bol~~ ~~szewicy~~ ~~mili~~,
~~zwolnić~~ ~~do~~ ~~dombów~~ ~~i~~

wspanialszych, jakich erlowiek kultu-
 ralny wogole nie jest w stanie sobie wyobra-
 zic. Ciasnota, ciemnosć, zaduch, brak wody,
 stanowily ~~byly~~ ^{zale} dwie ~~malaw~~ ^{malaw} ~~crastk~~ ^{crastk} ~~naszych~~
~~cierni~~ ^{albo brzo, jezeli komu sie to chacie}
~~gnoj~~ ^{wyise, albo wete do obory} ~~mozna bylo jedynie~~
~~ciat~~ ^{ciat} ~~glowach~~, o jakim-kolwiek
 wyzywieniu wogole mowy nie bylo, nie
 bylo ~~nie~~ ^{ani} nawet studni, ~~ni~~ rzeki
~~przez~~ ^{straszne} w poblizu, zeby zaspokoić
~~zaczli~~ ^{pragnienie} ~~zaczli~~ ^{zaczli} ~~zaczli~~ ^{zaczli}
 niatych ludzi. A bylo tu tych ludzi ~~as~~
 10.000, żołnierzy wszystkich stopni, od
 szeregowych do pułkownikow wgermie!
 Głod, pragnienie i bunt ~~wszystko~~ ^{ich} w
 obroty, ~~to~~ ^{no} wywołujac bezdenną rozpacz
~~w~~ ^w ~~terech~~ ^{terech} ~~no~~ ^{no} ~~no~~ ^{no} ~~no~~ ^{no}
~~niektórzy~~ ^{niektórzy} ulegli tej rozpacz ~~już~~ ^{już} w ciągu
 pierwszej ~~strasz~~ ^{strasz} ~~strasz~~ ^{strasz} ~~strasz~~ ^{strasz}
 na betkach ~~pre~~ ^{pre} ~~pre~~ ^{pre} ~~pre~~ ^{pre} ~~pre~~ ^{pre}
 inni byli w takim stanie, ze czekali śmierci,
 jak zabawienia. ^{wydawalo sie}
 Pamietam, ze nam, oficerom, ~~bardzo~~ ^{bardzo} ~~bardzo~~ ^{bardzo}
 skąd znalazło sie ~~na~~ ^{na} ~~na~~ ^{na} ~~na~~ ^{na} ~~na~~ ^{na}
~~nie~~ ^{nie} ~~nie~~ ^{nie} ~~nie~~ ^{nie} ~~nie~~ ^{nie}
 przeciw, z miejsca ~~z~~ ^z ~~z~~ ^z ~~z~~ ^z ~~z~~ ^z
 do których ~~politruy~~ ^{politruy} ~~politruy~~ ^{politruy} ~~politruy~~ ^{politruy}

na ulicach Lwowa ze swoim: "do do-
mów, towarzysze, do domów!"

Tajemnica
~~Pracownicy~~ wyjaśniła się przedko. Jakże się okazało
faktycznie Bolszewicy oszukali, jak się okazało
za to, nie tylko nas, "burżuazów", "obszurni-
ków", "faszystów", jak oni nas nazywa-
li, ale i zwykłych żołnierzy - synów
proletariatu. ~~Wraz z~~ ^{już} ~~po~~ ^{po} swoim propa-
gandowym wystąpieniu, ~~o swolnieniu do~~ ^{politycznym} ~~całkiem zapomnieli~~
domów ~~nie było już~~ ~~organizacji~~ ^{zbięra-} ~~żołnierzy,~~ ~~zaga-~~
~~niając ich~~ ^{natomiast} ~~w~~ ~~większe~~ ~~gromady,~~ ~~i~~ ~~dotagając~~
i dotierając ~~ich~~ ~~do~~ ~~Wołoczyńska,~~ ~~do~~
naszego piekła.

Jedziemy dalej.

Uzyskaliśmy się tu kilka dni. Kiedy, zdaje
się, nie było już siły cierpieć dłużej, enkaw-
wedzi otworzyli obory, załadowali nas
do ^{bydłych} wagonów, które, nawiasem mówiąc,
wydały się nam po naszym piękielnym
wołoczyńskim więzieniu prawdziwym ra-
jem i powieźli dalej na wschód.

Zaczynając od Wołoczyńska, opiekę nad na-
mi objęło już ~~całkowicie~~ ^{NKWD.} ~~Przez całą~~ ^{poddyktowanego rozpara}
drogę, bojąc się, widocznie, jakiegoś wybu-
chu z naszej strony, "opiekunowie" nasi sta-
wali się utrzymywać nas stale w ^{stanie} ~~nieustannie~~
i ~~nieustannie~~ ~~na~~ ~~dobre~~ ~~zak~~

towarzysze, do domów!"

Jasemnic

~~Pracownicy~~ wyjaśniła się przedro. Że nie było od
 faktycznie Bolszewicy oszukali, jak się okazało,
 za to, nie tylko nas, "burżuów", "obszarni-
 ków", "fuszystów", jak oni nas nazywa-
 li, ale i zwykłych żołnierzy - synów
 proletariatu. ~~Wraz z~~ ^{już} ~~po~~ ^{po} swoim propa-
 gandowym wystąpieniu, ~~o swolnieniu do~~ ^{politycznym} ~~całkowicie~~ ^{całkowicie} ~~zapomnieli~~
 domów ~~nie było już~~ ~~maszyna~~ ^{żołnierzy}, ~~zaga-~~ ^{zbięra-}
~~niając ich~~ ^{natomiast} ~~w~~ ^w ~~większe~~ ^{większe} ~~gromady,~~ ^{gromady,} ~~i do~~ ^{i do} ~~do~~ ^{do} ~~Wołoczyńska,~~ ^{Wołoczyńska,} ~~do~~ ^{do}
 naszego piekła.

Jedziemy dalej.

Uzyskaliśmy się tu kilka dni. Kiedy, zdaje
 się, nie było już siły cierpieć dłużej, enka-
 wedyści otworzyli obory, załadowali nas
 do ^{bydłych} wagonów, które, nawiasem mówiąc,
 wydały się nam po naszym piękielnym
 wołoczyńskim więzieniu prawdziwym ra-
 jem i powieźli dalej na wschód.

Zaczynając od Wołoczyńska, opiekę nad na-
 mi objęło już ~~całkowicie~~ ^{całkowicie} ~~WKWD.~~ ^{WKWD.} ~~Przez całą~~ ^{poddyktowanego} ~~rozparę~~ ^{rozparę}
 drogi, bojąc się, ~~widocznym~~ ^{widocznym}, ~~jakiegoś~~ ^{jakiegoś}, ~~wybu-~~ ^{wybu-}
 chu z naszej strony, "opiekunowie" nasi sta-
 wali się utrzymywać nas stale w ^{stanie} ~~nie~~ ^{nie}
 niepewności i słabej nadziei na dobre zakoń-

nie katęją ~~naszych~~ naszych meczarni.
 Przez całą drogę, niby ^{w tajemnicy} niechęcie, oni przysna-
 wali się nam, że nas, jednak, prędko zwolnią,
 że nas wiozą na wschód jedynie dla granic
 jakichś tam mglistych formalności, że
 jesteśmy zupełnie niepotrzebni Zwizzkowi
 sowieckiemu i dlatego wena żadnej
 raczej trzymać nas dłużej pod strażą i
 t. d. i t. d. Najciekawszem zaś było to,
 że większość z nas wierzyła tymi bezpryt-
 kadnym bolszewickim kłamstwom, bo ~~z~~ wyła-
 wie się nikomu nie udało, że umowa, pod-
 pisana "samym Cimoszenkiem", może być, wog-
 niej ery później niewykonana. Naprawdę,
 naiwność i nieświadomość inteligencji eu-
 ropejskiej w sprawie bolszewickich spo-
 sobów i metod ^{postępowania w Henimku do licha nie lewiczki} były w r. 1939 wprost
 podziwu i żalu godne!

"Raj" w przejeździe

Jechaliśmy ^{nie tydzień} więcej ^{przejeżdżaliśmy} kilometrem co
 dym dniem, z Kardym ~~określanym~~
 raz wyraźniej, w raz jaskrawiej ~~określanym~~
 otwierała się przed nami ~~określanym~~ kara Bol-
 szewicka niewywiastosa. Jasne, że przez
 wąpół zabite szerebrny okienek poiągu
 towarowego nie byliśmy w stanie zobaczyć
 zbyt dużo, ale i to, co ^{przeptywało} ~~przeptywało~~ ^{podzieli}
 naszeni oczyma - porozrucane sto-

aby drogo, żeby więcej, oni przysła-
 wani się nam, że nas, jednak, prędko zwolnią,
 że nas wiozą na wschód jedynie dla granic
 jakichś tam mglistych formalności, że
 jesteśmy zupełnie niepotrzebni Zwizkowi
 sowieckiemu i dlatego wena żadnej
 raczej trzymać nas dłużej pod strażą i
 t. d. i t. d. Najciekawszym zaś było to,
 że większość z nas wierzyła tymi bezpryt-
 kadnym bolszewickim kłamstwom, bo ~~z~~ wyła-
 wie się nikomu nie udało, że umowa, pod-
 pisana "samym Ciroszenkiem", może być, wog-
 niej ery później niewykonana. Naprawdę,
 naiwność i nieświadomość inteligencji eu-
 ropejskiej w sprawie bolszewickich spo-
 sobów i metod ^{postępowania w Holandii do końca nie sowieckit} były w r. 1939 wprost
 podziwu i żalu godne!

"Raj" w przeszłości

Teżaliśmy więcej niż tydzień. Z Kar-
 dym dniem, z Kardym ^{prejebanym} kilometrem co
 raz wyraźniej, w raz jaskrawiej ~~odkrywaną~~
~~ka~~ otwierała się przed nami kara bol-
 szewicka niewywiastosi. Jasne, że przez
 wąpół zabite szerefony okienek poiągu
 towarowego nie byliśmy w stanie zobaczyć
 zbyt dużo, ale i to, co ^{przepląwało} ~~przeplątało~~ ~~po~~ ~~nas~~
 przed naszymi oczyma - porozrzucone sto-
 miane strzechy wiosek, zgliszera ~~nas~~

10) wredli "Kulackich", brud i nieporządek
 na dworach, stare, przybite postacie oby-
 wateli sowieckich, - wszystko składało się
 samo przez siebie na niewesoły, ponury
 obraz sowieckiego "raju". A trzeba wsiąść
 pod uwagę, że jechaliśmy przez Ukrainę,
 - "stareczny spichrz" Związku sowieckiego!
 Wreszcie, poigg zatrzymał się na jakiejś
 stacji i dalej nie odredł. Zrozumielismy,
 że jesteśmy na miejscu.

~~Wspomnienie~~
 wspomnienia

Było to niewielkie, niemożliwie brudne mia-
 sto Starobielisk, zabudowane drewnianymi
 domkami, pełne niebrukowanych ulic,
^{z rykiem} ~~wiejskich~~ ozdobionych katuszami, które
 nigdy nie wysychały, i gdzie za starych,
 dobrych czasów plukaty się tłumy świ-
 niaki... (za czasów sowieckich, widac, one,
 jak to się mówi porożyjsku ^{wszystkie} w ludzie wyszły).

Pielierano nas. Okazało się, że wszystkiego
 przybyło nas do Starobielisku około 2000
 oficerów, w tej ^{sumie} ~~liczba~~ pięciu generałów.
 Od dworca ^{kolejowego} do obozu - ładny kawałek
 drogi - szliśmy na piechotę, literalnie po kolo-
 nam w gęstym, czarnym ^{głowie} ukraiń-
 skim, ale długa podróż ^{poiggem} w niemożliwym
 i niebezpiecznym tak zmusiła nas wszu-

oriach, szare, przybite postacie oby-
wateli sowieckich, - wszystko składało się
tamto przez siebie na niewesoły, ponury
obraz sowieckiego "raju". A trzeba wsiąść
pod uwagę, że jechaliśmy przez Ukrainę,
- "stareczny spichrz" Związku sowieckiego!
Wreszcie, poigg zatrzymał się na jakiejś
stacji i dalej nie odszedł. Zrozumielismy,
że jesteśmy na miejscu.

~~Miejscowość~~

Było to niewielkie, niemożliwie brudne mia-
sto Starobielisk, zabudowane drewnianymi
domkami, pełne niebrukowanych ulic,
^{z rykiem} ~~niebrukowanych~~ ozdobionych kaktusami, które
nigdy nie wysychały, i gdzie za starych,
dobrych czasów pliskały się tłumy świ-
niaki... (za czasów sowieckich, widziałem,
jak to też ~~mieli~~ porożyjsku ^{wszystkie} w ludzie wyszły).
Preliminarz nas. Okazało się, że wszystkiego
przybyło nas do Starobielisku około 2000
oficerów, w tym ^{sumie} ~~leka~~ pięciu generałów.
Od dworca ^{kolejowego} do obozu - ładny kawałek
drogi - szliśmy na piechotę, literalnie po kolo-
nach w gęstym, ciemnym lasie ukraiń-
skim, ale długa podróż ^{poiggem} w niemożliwym
brudzie i ciemności tak zmęczyła nas wszyst-
kich, że perspektywa ~~wyjazdu~~ wypoczątku

mywała na siłach nawet najmniej
wytrzymałych i zmuszała nas ^{do} żywawego miesiąc-
nia ^{nożami} lekkiego błota. A tu jessere i enkawedys-
ci nasi dodawali nam Tempa, sprytnie ru-
cając tu i tam słówko o blizkim wyprocyku,
cieplej żupie i przedkim zwolnieniu.

Za parę godzin byliśmy w obozie.

Tu spotkaliśmy już większą ilość polskiej
oficerów i żołnierzy, którzy przybyli na miejsc-
ce wreszcie od nas. Zakwaterowano całą
tę ~~gromadę~~ gromadę w budynku byłej
cechwi. To były gale, zimne mury. Ani
pary, ani ławek, — nie takiego tu nie
było ani śladu, a nawet i być nie mog-
ło, bo cały cechew tak szczerze zapcha-
no jęczkami, że mowy nawet nie było o
miejsu na jakie-kolwiek jessere umeblowa-
nie. Wkrótce nogi nasze ~~pariggnęły~~ kamien-

ne płyty podłogi ~~gestym~~ i lekkim bło-
tem. ^{W ścieżce tym pokładisim się na,}
~~szere sliwi, że mamy nasze nie gdzie~~
~~byciyngę, nogi, pokładisim nasze nie gdzie~~
~~jedem przy drugim, i zasne lisim~~
się rozumieć, że o takich „burzaczynych”
zabobonach, jak mycie, czy robienie się
nie było ^{“nas”} mowy ani teraz, ani wogóle
poza całą eras naszej wędrowki.

Sanatorium „odbolshewizajscie”.

Była to już późna jesień. Co dzień robiło się zimniej... Co raz częściej padał śnieg. W ~~sanatorium~~ murach utkwionych zmieszczą się za ledwie części ludzi. Dla reszty ~~partii~~ ^{rozbito} namiotów ci z nas, co trafili do namiotów pokutowali jeszere gorzej od nas, z akwaterowanymi w cerkwi. W namiotach było jeszere brudniej, jeszere chłodniej, jeszere ciżej, ~~szepa jak u~~ nas. Oburzenie na bolszewików i nienawiść do entkamedystych wyrosły do takich ~~rozmiarów~~, że wszystkie próby bolszewickich propagandystów w kierunku rozburzenia t. zw. „nienawisli klasowej” wśród masy żołnierskiej, nie miały żadnego powodzenia. ~~Entkamedysty~~ Jak nie szesuli oni naszych strzelców przeciwko oficerom — „obszarnikom”, — eata ich praca była na marne.

Nawet więcej. Szesucie bolszewickie miało prawie zawsze eatkim odwrotny i weak nieporządany dla entkamedystów skutek, choć wśród żołnierzy było dużo ludzi, którzy oddawna znajdowali się pod wpływami bolszewickiej propagandy. Byli wśród nich nawet i ^{zakonspirowani} partyjni ~~komunist~~ ci. ~~pa~~ J dsiwna rzecz! Nawet z nich już w tygodniach ~~nie~~ „dawniejsze sympatje

...a tak jessere jedny niesposobianky:
 w fasie, zamkniętym ^{po między} murze klasztornym
 i zasiekami kolorastemi dzień i noc uganiały,
 specjalnie wytresowane do polowania na
 ludzi, olbrzymie psy...

I pilnujcie nas tak dobrze, Kaci nasi
 mieli jessere ciekawość kłamać nam w żywe
 oczy, zapewniali, że jesteśmy im wcale
 niepotrzebni, że nas przegną wprost do domu

"Da er to wy?" - w dzień wmaiwiali nam
 oni, "er to wy, z acem wy nam? Ot, odpoer-
 tam -
 mieś! u nas trochę, pożyczcie sobie, a ~~pojed~~
 i do domu pojedziecie, wsey pojedziecie, a jak
 że! Kto będzie chciał zostać - ~~pracować~~
 dostanie, stachanowem ~~pracy~~ się ^{itanie} ~~zrobi~~
 Tak, zobaczcie sami, jak u nas ludzie żyją!
 Nie tak, jak u was, u kapitalistów!"

I dziwna rzecz - wierzyliśmy im węż jessere...
 Wierzyliśmy, ma się rozumieć nie w "raj" sowie-
 ki, ale w nasze wyzwolenie, bo i jak-że?
 Jam Cimoszenko podpisał!

"Wyzwolenie" się zaczyna.

Tymczasem, w trzecim mniej-więcej tygodniu
 naszego pobytu w obozie, bolszewicy zaczęli
 wywozić szeregowych.

Propagandyści bolszewicy zapewniali